శాశ్వతమైన కొయ్యకాలు

(కథానిక)

“ఏరా! నచ్చిందా?”

“ఏమిటే?” పెళ్ళి చూపులకు వెళ్ళొచ్చిన కామేశ్వరరావు కోటు విప్పి వంకెకు తగిలిస్తూ, అర్థయుక్తంగా అన్నాడు వెనుక నుంచున్న తల్లిని ముందున్న అద్దంలో వోరగా చూసి.

“మా కోడలురా?” అప్పుడే బంధుత్వాన్ని కలిపేసింది తెలివైన కాంతమ్మ కొడుకు అంగీకారానికి ప్రోత్సాహాన్నిస్తూ.

“నాకు భార్య కాకుండానే నీకు కోడలెలా అవుతుందే అమ్మా?” సైకాలజీ ఆనర్సులో మొదటిక్లాసుగా పాసయిన కామేశ్వరరావు తన అయిష్టాన్ని అంత మృదువుగా తన మీద కంపెడాశ పెట్టుకున్న తల్లికి తెలియజేశాడంటే ఆశ్చర్యపడవలసిందేమీ లేదు.

“ఒరేయ్! అప్పుడే పెళ్ళాన్ని వెనకేసుకు వస్తున్నావేమిరా? అందుకే కామోసు అంటూరు; కోడల్ను తెచ్చుకోటం అంటే కొడుకును పోగొట్టుకోవడమని.” కొడుకు అభిప్రాయం పక్కదారిన పడుతుందేమోనని అనుమానించిన కాంతమ్మ సంభాషణను తన దార్లోకి లాక్కుంది. తల్లి చాకచక్యంతో తెలివిగా మాట్లాడుతుందని కామేశ్వరరావుకు తెలిసినా మరీ యింత అసాధ్యంగా మాట్లాడుతుందని అనుకోలేదు.

“సరేలేవే! నీకు ఇష్టంగాని కోడలు నాకు భార్య కాలేదులే అమ్మా” తల్లి తీయజూస్తున్న అర్థాన్ని బోల్తా కొట్టించాడు కొడుకు.

“అదేం మాటలేరా కామూ! మీరిద్దరూ చిలకా గోరువంకల్లా మనసులు కలిసి సుఖంగా వుంటే మాకదే చాలు. మేమిద్దరం యింత తిని కృష్ణా రామా అనుకుంటూ, వోమూల కూర్చుని కాలక్షేపం చేస్తాం. యిహ యీ జన్మకంతే చాలు. వచ్చే నెలదాటితే లగ్నాలు లేవు. మాట్లూ గీట్లూ కుట్టించాలి గామోసు, మీ నాన్నగారు రాగానే డబ్బు అడిగి తీసుకో.”

“ఎందుకే యిప్పుడు అవన్నీను.”

“ఇప్పుడు గాకపోతే మరెప్పుడురా? ఆం అన్నట్టు పట్టు చీరలుకూడా తేవాలి”.

తల్లి మాటల్లో తన్ను పెళ్ళి కూతురుకు పెట్టబోయే పట్టు చీరలదాకా నెట్టుకుపోయే సరికి, లౌక్యపు సంభాషణలో వోడిపోయిన కామేశ్వరరావుకు, తను యూనివర్సిటీలో నేర్చుకోలేనిదేదో అమ్మయింటి ప్రహరీ గోడల మధ్యనే నేర్చుకున్నట్టనిపించింది. తన అయిష్టాన్ని అంగీకారంగా మారుస్తున్న తల్లి ధోరణికి జావగా అయిన కాముకు కట్టె విరిచినట్టు చెప్పక తప్పలేదు.

“అదికాదే అమ్మా! ఆ పిల్ల నాకు నచ్చలేదే.”

“రత్నాలు నచ్చక, నత్తగుల్లలు నచ్చుతాయిరా పిచ్చినా తండ్రీ.” వ్యంగ్య ధోరణిలో వెనక్కుతగ్గిన కొడుకును గమనించి చురుగ్గా అంది కాంతమ్మ.

“ఆ పిల్లకు......”

“ఛీ! అలా అనకు ఎవరన్నా వింటే నవ్విపోగలరు. అయినా మన కిష్టమయి చేసుకునే ముందు అలా లేనిడీ వెతకటం మనకే వెర్రి కదరా?”

ఇంతకీ కామేశ్వరరావు కళ్ళకు అలా కనిపించింది లక్షాధికారి జానకయ్యగారి ఏకైక పుత్రిక జానకి.

* * *

జానకయ్యగారు తన కూతురిని సీతారామయ్యగారి కొడుక్కు యిస్తాననడం అతని పది ఎకరాల లోపుగావున్న ఆస్తిపాస్తులను చూసి కాదు. ఏదో కామేశ్వరరావు బాగా చదువుకున్నవాడనీ, తెలివికలవాడనీ, పైగా పదిమందిలో అవుననిపించుకున్న బుద్ధిమంతుడనీ, వంశ మర్యాదలు కలవాడనీ యివ్వడం. ఏమైనా యీ విషయంలో జానకయ్య

“వనశ్రీ”

గారు వుదారత్వంతో కూడిన విశాలత్వాన్ని, వివేకాన్ని ప్రదర్శించారనక తప్పదు. కామేశ్వరరావుకు అసహజంగా కనిపించిన ఆ వుదారత్వమే అతనిఅనుమానానికి కారణం కావచ్చు.

ప్రతి చిన్న విషయాన్ని వాస్తవికదృష్టితో పరిశీలించే స్వభావం అతనిది మొదటినుంచీ. ప్రతి సంఘటనకూ తనకు తోచిన కారణాలను ఆపాదించి, నిర్ణీతమైన వుద్దేశ్యాలను సిద్ధాంతీకరించుకొనేవాడు. కాలేజీలో పుస్తకాల్లో చదివిన మనస్తత్వ శాస్త్ర విజ్ఞానంతో జీవితంలో పరిసరాల్లోని మనుష్యులను, సంఘటనలను కొలిచి, తూచి సరిపోల్చుకునేవాడు.

అతను మాట్లాడుతుంటే ఒకొక్కసారి మనస్తత్వ శాస్త్రంతో కూడిన అతని ధోరణి ఎదటి వాళ్ళను ఎక్కడికో తీసుకుపోయినట్టువుండేది. చాలమందికి అర్థంకూడా అయేది కాదేమో.

ఫలానా జానకయ్యగారి కూతురిని తనకిస్తారని అమ్మ చెప్పిన దగ్గర్నుంచీ, కామేశ్వరరావుకు ఆ లక్షరూపాయిల ఆస్తిలోనో, ఆ పిల్లలోనో ఏదో వుండి వుండాలనే అనుమానం పట్టి పీడిస్తూంది. రహస్యంగా యింట్లో ఎవరికీ చెప్పకుండా వోరోజున జానకయ్యగారి వూరు వెళ్ళొచ్చిన కాము, తన అనుమానాలను పూర్తిగా దృఢపర్చగల విశేషాలను తెలుసుకోలేకపోయినా, కతాజితుగా అనోటా ఆనోటా కొంత వినలేకపోలేదు. అడిగే వాడువుంటే ఏదో వొకటి చెప్పేవాడు వుండక పోడుగా మరి!

పెళ్ళి చూపులకు వెళ్ళిన కామేశ్వరరావు మనసులో అది మెదుల్తూనేవుంది. జానకయ్యగారి పెద్ద బంగళా, చిన్నకారూ, కుషన్ కుర్చీలు, నౌకర్లు, హోదాకుతగ్గ అతిథి మర్యాదలు, అన్నిటినీ మించివున్న ఆనాటి అల్పాహార విందు; పెళ్ళి చూపులకు వెళ్ళిన కాము, కాము తండ్రితో పాటు పెద్దలనందరిని సంతృప్తితో కూడిన ఆశ్చర్యంలో ముంచివేశాయ్. తమకు తెలీకుండానే మగ పెళ్ళివారై వుండి కూడా చిన్న వాళ్ళుగా మరీ చిన్నవాళ్ళుగా కుంచుకు పోయారు.

సీతారామయ్యగారు కొడుకును ఆ కొంచెం కాలంలోనే కొన్ని వందలసార్లు సగర్వంగా చూసుకున్నాడంటే అతిశయోక్తి యేమీలేదు.

కొడుక్కు రాబోతున్న ఐశ్వర్యాన్నితలుచుకుంటూన్న తండ్రి మనసు పీలైనంత త్వరలో "అవును" అనుకొని బయట పడాలని ఆరాట పడింది.

తాము కూర్చున్న గదిలోకి పిల్లను తీసుకు రాకుండా, అంతకుముందే ఏర్పాటుచేసినగదిలో తమ్ము ఆహ్వానించడంతోనే కామేశ్వరరావులో అందాకా ఆశ్చర్యం అడుగున పడిపోయిన అనుమానం మళ్ళీ మెదిలింది.

ముస్తాబులోవున్న జానకిని చూసి ముగ్ధుడై పోయాడు కామేశ్వరరావు. హృదయంలోని రసికత్వపు తాలూకు తలుపులు తెరవబడినై. గాఢనిద్ర పోతున్న సౌందర్య పిపాస మేలుకుని వళ్ళు విరుచుకుంది. తుమ్మెదబారుల్లా ఆ నొక్కులజుట్టు, కోలమొహం, విశాలనేత్రాల్లోని ఆకర్షణ, కోటేరు వేసినట్టున్న ఆ ముక్కు, వంపులు తిరిగి గులాబి రేకుల్లాంటి ఆ పెదిమలు, నీల విద్యుత్ దీపపు కాంతుల్లో మెరుస్తూ జార్జెట్ సిల్కు చీరలోను, నిసాన్ సిల్కు జాకెట్‌లోను పొంచివున్న ఆమెశరీరపు నిమ్నోన్నతాల తాలూకు లావణ్యపు తొణికిసలు, చూస్తున్న మనస్తత్వవేత్త కామేశ్వరరావుకు మానవుడు ఎప్పుడు ఎందుకు కళాజీవిగా మారుతాడో మొదటి సారిగా అర్థమైంది.

యవ్వనం తాలూకు సిగ్గు, సౌందర్యం తాలూకు గర్వం, ఐశ్వర్యం తాలూకు అహంభావం స్పష్టంగా ఆమె ముఖంలో చూడగలిగాడు కాము.

"తాంబూలం పుచ్చుకొని ముహూర్తం నిర్ణయించండి అవధాన్లుగారూ!" సీతారామయ్యగారు అన్న మాటలు కామును యీ ప్రపంచంలోకి లాక్కువచ్చాయి. అతనిలోని హేతువాదనాశక్తి కదిలి, అందాకా లోలోపలే మెదుల్తూన్న అనుమానాన్ని బయటికి నెట్టింది.

"ఆ! అమ్మాయిని లేచి నడవ మనండి?" అంత కటువుగా అతను ఎలా అనగలిగాడో అతనికే తెలియదు. సీసం కరిగించి పోసినట్టుంది మిగతా వాళ్ళకు.

జానకి కుడిచేయి ఎడంకాలి చివర చీర అంచుపైన, కాము కళ్ళు ముద్దగా పక్కకు

తిరిగివున్న ఆమె పాదంపైన వొకేసారి పడినై.

ఆమె గాభరాతో చీరను పాదం కిందకు లాక్కుంది. కాము కళ్ళు యింటి కప్పుపైకి పోయినయ్.

ముందుగా, జానకయ్యగారి కారు కామేశ్వరరావును వాళ్ళవూరు తీసుకొచ్చి యింటి ముందు దించింది. కాము తండ్రి తాంబూలాలు అందుకొని ముహూర్తం నిర్ణయించుకొని తర్వాత వచ్చాడు.

సీతారామయ్యగారు యింటికి వచ్చేసరికి తల్లీ కొడుకు సంభాషణ ముదురు పాకాన పడి ఈ ధోరణిలో నడుస్తూంది.

* * *

"అయితే నీవనేదేమిటే అమ్మా! ఆ కుంటి పిల్లను చేసుకోమనేనా?"

"ఏమిటిరా ఆ వాగుడు? నోటికి హద్దూ ఆపూ వుండక్కరలే?" వాకిట్లో నుంచి అన్న తండ్రిని చూసి నిర్ఘాంతపోయాడు కాము.

"ఇంతకీ ఏమి చేసుకొచ్చారేమండీ?" కాంతమ్మ ఆదుర్దాగా అడిగింది.

"తాంబూలం అందుకొన్నాం. వచ్చేనెల మూడో వారం చివర్లో లగ్నం నిశ్చయం చేసుకున్నాము కూడా."

భర్త అలా చెప్తుండగా విన్న కాంతమ్మ మనసు శాంతపడింది.

"అసలు నాకిప్పుడు పెళ్ళే వద్దు!" విసురుగా లేచి వాకిట్లో చెరో పక్కగా నిలుచున్న తల్లీ తండ్రీ మధ్యగా దూసుకుని బయటకు వెళ్ళిపోయాడు కాము.

భార్యాభర్త లిద్దరూ వొకరి మొహం వొకరు చూసుకుంటూ అలానే నుంచుని వుండిపోయారు.

సీతారామయ్యగారికి, కాంతమ్మకు తెలియకపోలేదు జానకయ్య కూతురు కాలు కొంచెం అవుడని. అయినా లక్ష రూపాయల ఆస్తితో వస్తూన్న కోడలి పాదం కొంచెం పక్కకు తిరిగి వున్నందువల్ల ముంచుకుపోయింది ఏమీలేదని అభిప్రాయపడ్డారు. ఆ కాలు కారణంగా లక్షరూపాయల ఆస్తికి మోకాలు అడ్డుపెట్టడం సీతారామయ్యగారికి సుతరామూ యిష్టంలేదు. అంత చదువుకున్న కొడుకు యీ మాత్రం డబ్బు విలువ తెలియని అవివేకి అనుకోలేదు. అందుకే జానకయ్యగారు యిస్తామన్నదే తడవుగా ఎగిరిగంతేసి సీతారామయ్య తన యిష్టాన్ని తెలియజేశాడు. కాంతమ్మకు మట్టుకు వో బంగారపు గని దొరకినట్టుగా వుంది. కాదుమరి, శ్రీలక్ష్మి తనకు కోడలై వస్తూంటే! అదంతా తన పూర్వజన్మ సుకృతఫలం కాకపోతే అంత అదృష్టవంతుడు తన కడుపున ఎలా పుడతాడు. దేనికయినా పెట్టిపుట్టాలి మరి! అనుకుంది కాంతమ్మ మనసులో.

జానకయ్యగారి కూతురు అందచందాలను గురించి, వంశగౌరవాన్ని, ఐశ్వర్యాన్ని గురించి చెవి నిల్లుకట్టుకొని చిలవలు పలవలుగా వర్ణించి కొడుక్కు చెప్పిన కాంతమ్మ మనసులో జానకి కుంటికాలు మెదలకపోలేదు. ఆవిడ ఎడం పాదం కొంచెం పెడదిరగబట్టే శ్రీలక్ష్మి తన గడపలో కుడికాలు మోపే అవకాశం కలిగిందని లోకజ్ఞానం గల కాంతమ్మ గుర్తించింది. ఎందుకైనా మంచిదని కొడుకుదగ్గర కావాలనే ఆ ప్రస్తావన వదలివేసింది. కాముకు చూచాయగానే తెలిసే వుంటుందని అభిప్రాయపడ్డది కాంతమ్మ.

ఇంతకూ కామేశ్వరరావు మనసు విరిచిన జానకి కుంటికాలును చూచినవాళ్ళను వేళ్ళమీద లెక్కపెట్టవచ్చు. జానకి బయటకు రావడం తటస్థిస్తే కార్లో వచ్చి కార్లోనె పోతుంది. హై హీల్సు శాండల్సులో, నేలకు తాకుతూన్న చీర అంచుల్లోంచి ఆ కాలును కళ్ళతో చూసినవాళ్ళు ఎంతమంది వున్నారు తెలిసినవాళ్ళు మనసులో అనుకోటం తప్ప? జానకి నడక కూడా ఏమీ పట్టివేసినట్టుగా వుండదు.

అట్లా లేచిపోయిన కాము రాత్రి చాలా పొద్దుపోయి గాని యింటికి చేరలేదు. బయట అరుగుమీద, కడుపులో మోకాళ్లు పెట్టుకొని కునికిపాట్లు పడుతూన్న తండ్రిని చూసీ చూడనట్టే లోపలికి పోయాడు.

పైటచెంగు పరుచుకొని గడప పక్కగా పడుకున్న తల్లిని చూడగానే కాము గుండె గతుక్కుమంది. అమ్మను పిలిచి లేపాడు.

కొడుకుని చూడగానే చీదివేసి కళ్ళు తుడుచుకుంది పైటచెంగుతో కొంతమ్మ.

"అర్ధరాత్రయినా అన్నానికి కూడా రాకుండా ఎక్కడ తిరుగుతున్నావురా?"

"నాన్న తిన్నాడా?" అనుమానంగానే అన్నాడు కాము.

"ఊఁ! నీవలా వెళ్ళినప్పట్నుంచీ ఆ రకంగా కూర్చుని వున్నారు. మళ్ళీ గుండె నొప్పేమైనా వచ్చిందో ఏమో?"

"ఇప్పుడు ఆయనగారు అంతఇదిగా బాధపడ వలసిందేముందే?"

"పదిమందిలో అవునని అనుకొని వచ్చాక, లేవు కాదని ఏ మొహంతో నలుగురినీ చూడడం అని సాయంకాలంనుంచీ అవజాన కూర్చుని కుమిలిపోతున్నారు కూడూ నీళ్ళూ లేకుండా. వాడిలా చేస్తాడని కలలో కూడా అనుకోలేదని అంటూ కళ్ళ నీళ్ళపర్యంతం అయారు."

"అయితే ఇందులో నా తప్పు ఏముందే?"

"ఏమోరా? మీ యిద్దరిమధ్య నే చచ్చిపోతున్నాను. ఆయనగారి మొహం చూస్తూ యీ యింట్లో నేనుండలేనురా, నాకు పిచ్చెక్కిపోతూంది." అంటూ కొంతమ్మ కళ్లు తుడుచుకుంది.

తల్లి కన్నీళ్ళతో కాము హృదయం మెత్తపడింది.

"సరేలే అమ్మా! మీ యిష్టం వచ్చినట్లే కానీయండి."

అసలు కామేశ్వరరావు వసుధా సున్నిత హృదయం గలవాడు. ఊహ తెలిసిందగ్గర్నుంచీ తల్లితండ్రులకు కష్టంకలిగించే పనిఏదీ చేయలేదు. తన కారణంగా ఈనాడు అమ్మా నాన్న తీరని వ్యథకు గురి అవుతున్నారనే బాధ కాము పట్టుదలను కొంత సడలించింది. అంత అందమైన జానకిలో అంత ఆస్తిగల జానకిలో తాను చూస్తున్న లోపం-జానకిని నిరాకరించవలసినంత బలమైంది కాదేమో ననిపించింది కాముకు తల్లి మొహం చూస్తుంటే.

"ఏమండోయ్! నేను చెప్పలేదటండీ వాడొప్పుకుంటాడని!" ఒక్క గంతు వేసింది కొంతమ్మ బయట అరుగుమీద కూర్చున్న భర్త దగ్గరకు.

కాని ఆ రాత్రి కామేశ్వరరావుకు సరిగా నిద్రపట్టలేదు. అతను వద్దనుకున్నా మెదడు ఆలోచించడం మానలేదు. అందుగ్గా మనసు బాధపడకా తప్పదులేదు. కాలేజీలో చదువుకున్న మన స్తత్వ శాస్త్ర గ్రంథాల తాలూకు పుటలు వొక్కొక్కటే అతనితల్లో తిరిగాయి. తన భవిష్యత్తులో వేలాడుతున్న జానకి కుంటికాలు, తన సంసార జీవితాన్ని సిద్ధాంతాల్లోని విశ్వాసాన్ని, మానవత్వంపైని నమ్మకాలను వెన్నుచరిచి వెక్కిరించి సవాలు చేస్తున్నట్టనిపించింది. లక్షరూపాయల ఆస్తికోసం తన భావి జీవితాన్నే బలిపెడుతున్నట్టుగా తోచింది. మానసికవ్యథలకులోనై విజయవంతం కాని సంసారాలు, భగ్న జీవులు మనసులో మెదిలారు. తాటాకు మంటల్లాలేచిన ఆలోచనలతో సతమతమయాడు కాము. కళ్ళుమూస్తే సరి పీడకలలు. కుంటివాళ్లు, గుడ్డివాళ్లు, వికలాంగులు అంతా భీభత్సంగా నరకరూపంలా వుంది. అయోమయంలో, ఆ వేదనల్లో తెల్లవారింది ఆ రాత్రి కామేశ్వరరావుకు.

ఉదయం తన గదిలోకి కాఫీ తెచ్చిన తల్లిని చూడగానే, అంతవరకూ పదేపదే మననం చేసుకుంటూన్న తన కఠోర నిశ్చయాన్ని తెలియజేశాడు కాము.

"ఆ కుంటిదాన్ని నేను చేసుకోను!"

"మళ్ళీ ఏ మొచ్చిపడిందిరా?" కొంతమ్మ కలవరపడుతూఅంది గ్లాసు బల్లమీదవుంచుతూ.

కొడుకు ముభావంగా వుండటం గ్రహించిన కొంతమ్మ మొదలు పెట్టింది.

"ఒరే కామూ! నీదంతా వట్టిభ్రమ కాకపోతే ఏమిటిరా? రంభలాంటి పిల్ల కొండంత బంగారంతో వస్తూంటే ఏదో ఎక్కడో వంకరుందని వద్దంటావు. పాదం కొంచెం పక్కకు తొలిగివున్నంత మాత్రంచేత వచ్చే నష్టమేమిటిరా తెలియకడుగుతానుగాని?"

"అమ్మా! జానకి వీథుల్లో కుంటుకుంటూ నడుస్తూంటే..."

"కదిలితే మెదిలితే కార్లో తిరిగే లక్షాధికారి కూతురు కింద నడవవలసిన అవసరమేమిటిరా? మంచంమీదనుంచి కాలు కింద పెట్టకుండానే నౌకర్లచేత చేయించుకో గలిగిన

ఐశ్వర్యవంతురాలు జానకి. జానకయ్యగారు కూతురిని పూలలో పెట్టి పూజించుకొంటూ దురా. ఊరికే పిచ్చిపిచ్చి భ్రమలు పెట్టుకోక."

తక్కిన అందుకున్నాడు కాము. "అమ్మా! కొర్లూ డబ్బు, ఐశ్వర్యం యివాళ వుంటాయి, రేపు పోతాయి. అయిగు సంవత్సరాలనాడు జానకయ్యకు యింత ఆస్తి లేదు."

"కామూ! నీవు మరీ వట్టి చాదస్తాన పడ్తున్నావురా?" తల్లి కొంచెం కటువుగానే అంది.

"అమ్మా! అశాశ్వతమైన కోర్లూ, సంపదా నమ్మి శాశ్వతమైన కుంటి కాలును తెచ్చుకోమంటావా? జీవితాంతం అశాంతితో అణగారిపొమ్మంటావా?"

కవిత్వధోరణిలో పడ్డాడు కామేశ్వరరావు. తల్లి మూతి ముడుచుకుని మొహం పక్కకి తిప్పుకొంది.

"అమ్మా! నాకు కలగబోయే సంతానం నీ మనుమలు, మనవరాండ్రు కుంటివాళ్లు గుడ్డివాళ్లుగా వుండాలని కోర్తావా?"

"ఛీ! వూరుకోరా! నీ మాటలు నీవూను. ఆ పిల్లకు చిన్నప్పుడు కాలుజారి మెట్లమీద నుంచి పడితే కాలు కొంచెం పక్కకు తొలిగింది. అంతమాత్రానికే పుట్టబోయే సంతానం గుడ్డివాళ్లు కుంటివాళ్లు అవుతారా ఏమిరా?"

"కాదమ్మా! ఆ పిల్లకు పుట్టుకతోనే వచ్చింది."

"అబ్బ! ఏమోరా! ఎట్లయినా ఒక టేలేరా!"

వంశపారంపర్యం, వారసత్వంపై పుస్తకాలు చదవని కాంతమ్మకు వొకటిగా కన్పించినా, కామేశ్వరరావుకు మాత్రం అందులో చచ్చేంత భేదం కన్పించింది.

ప్రకృతి పరిణామవాదంలో వంశానుబంధంగావచ్చే అవయవ వికారాదులను గురించి చదువుకున్న అతను వొంటెమెడ యెందుకు పొడుగ్గావుంటూ వచ్చిందో దాని పిల్ల మెడ కూడా తిరిగి అలాగే యెందుకుంటుందో, ఎలుకలమీద యక్స్‌పెరిమెంట్లు చేసి, క్రోమోజమ్సును గురించి తెలుసుకున్న కాము, వాటిని మనసులో వుంచుకొని మాట్లాడుతుంటే తల్లికి కొడుకు పిచ్చివాడై పోతున్నాడేమో ననిపించింది.

"వాళ్లవంశంలో ఎవరికీ లేనిది ఆపిల్లకు ఎలా వచ్చిందిరా? మామ్మత్తాతకు ఓ చెయ్యి లేదట! మరి ఆ చాలు అందరికీ రాలేదేంరా?" కొడుకు తెలివి తేటలకు వళ్ళు మండిన కాంతమ్మ అక్కసుకొద్దీ అంది.

కామేశ్వరరావు యిరుకున పడ్డాడు. దానికి కారణాలు వున్నాయని తెలుసు. కాని ఎక్సెప్షన్ థియరీని గురించి అమ్మకు చెప్పినా అర్థం కాదనే వూరుకున్నాడు.

"అవునురా. జానకి కాలు కింద పడిపోతే అలా అయిందిరా" వెనుకటి సంగతిని గుర్తుకు తెచ్చుకుంటూ అంది కాంతమ్మ.

"ఏమైనా ఆ కుంటిదాన్ని నేను చేసుకోను." దృఢ నిశ్చయాన్ని తెలియజేశాడు.

కొడుకు మొండి తనానికి సహనాన్ని కోల్పోయిన కాంతమ్మ వలవలా ఏడ్చింది.

"అయితే యిహ నేను వురి వేసుకుంటాను లేరా"

"ఆ వురి నా మెడకే తగిలించవే! యిష్టం కాని వో గుదిబండను మెడకు కట్టుకుని జీవితాంతం బాధ పడేకంటే అదే న్నేలు." ఏదైతే తన సుఖం కోసం తల్లి తండ్రులు చేయాలనుకుంటున్నారో అదే తనకు నరకమౌతున్నదని తలుచుకొన్న కాము కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

మాతృ హృదయం దేన్ని సహించలేదో, ఎక్కడ బలహీనంగా వుంటుందో అక్కడే గురిచూసి దెబ్బకొట్టేడు కాము.

"సరే లేరా, అంత ప్రాణంమీద కొచ్చిన పెళ్ళెందుకు లేరా!" ఏదో అఘాయిత్యానికి పాలు పడ్తాడేమోనని అనుమానించిన కాంతమ్మ

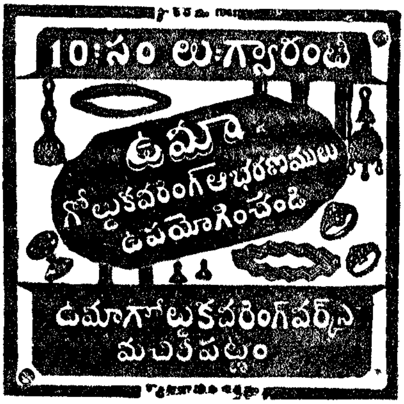

అంది కొడుకు వంకుల జుట్టులోకి వేళ్ళు పోనిచ్చి నిమురుతూ.

“భద్రయ్య మామకూతురు కామాక్షి బాగుంటుందిరా మరి?”

తల్లి అడిగీ అడగడంతోనే అదో మాదిరిగా కళ్ళెగరేసి తలూపాడు కాము.

* * *

పెళ్ళయిన మరుసటి రోజు, సన్నాయి వాయిద్యంలో “ఛోడ్ బాబుల్ కా ఘర్; ఆజ్ పీకే నగర్ జానాపడా” పాడుతుండగా కామేశ్వరరావు చేతిలో కామాక్షిని అప్పగింత పెట్టి కళ్ళొత్తుకున్నారు కామాక్షి తల్లి తండ్రులు.

తెల్లవారుజామున ఎద్దు బండ్లలో నిద్ర మొహాల్తో యింటిమొహం పట్టారు మగపెళ్ళి వారు.

ఎదురుగా వస్తూన్న లారీ వెల్తుర్లో కొత్తగా కాడికిందకు తెచ్చిన కోడె దూడ కళ్ళు నీలంగా, పచ్చగా మెరిశాయి. చెవులు నిక్కపొడిచి, తలకిందకువంచి తోక పైకెత్తి పరుగు పరుగున లాగింది పల్లంలోకి. రోడ్డు పక్క పల్లంలో కొంతకాలం వొక చక్రంమీద నడిచిన బండి రెండు చక్రాలు గాల్లో తిరిగాయి క్షణకాలంపాటు.

బండి ఓ చుట్టుతిరిగి గోతిలోకి కూలిపోయింది చక్రాలను ఆకాశంలోకి విసిరేసి. బెదిరిపోయిన గొడ్డు దుక్కి దున్నిన చేల కడ్డం పడ్డది. చెదిరిపోయిన మనసుల నుండి కేకలు గాలిలో రింగుమన్నాయి.

మిగతా బళ్ళన్నీ ఎక్కడివక్కడ ఆగిపోయాయి. బండ్లలోంచి దూకిన జనమంతా ఆదుర్దాగా పడిపోయిన బండిచుట్టూ చేరి బండికింద పడ్డవాళ్ళను బయటికి లాగే ప్రయత్నంలో వున్నారు.

బండి యిరుసు కింద పడిపోయిన పెళ్ళికూతురు కామాక్షిని లేవదీస్తూంటే “అమ్మో! నా కాలు” అని గావుకేకపెట్టి సన్నగా మూలిగింది.

కామాక్షి బాధలో అతిదారుణంగా అరిచిన “అమ్మో! నా కాలు” తాలూకు ధ్వని కాంతమ్మ చెవుల నుండీ, కామేశ్వరరావు హృదయం నుండీ దూసుకు పోయింది. రోడ్డు పక్క చింతచెట్టు మీద వున్న గుడ్లగూబ దంపతులు భయంకరంగా అరిచాయి. కాకులు గోలగా లేచాయి.

హాస్పిటల్లో చేర్చిన తర్వాత ఆమె ప్రాణానికి వచ్చిన ప్రమాదమేమీ లేదన్నాడు కామాక్షి కుడికాలు తొంటివరకూ తొలిగించిన యక్స్పర్టు సర్జన్.

కోడలిని చూసి ఆ హాస్పిటల్ నుండి అప్పుడే వచ్చిన సీతారామయ్యగారు, రబ్బరు కాలు, కొయ్యకాలు యొక్క వుపయోగాలను గురించి డాక్టరు వెలుబుచ్చిన అభిప్రాయాలను భార్యను పిలిచి చెప్పాడు.

“మాటిమాటికీ వూడిపోయే రబ్బరుకాలు యెందుకండీ డబ్బు దండగ గాకపోతేను? కొయ్యకాలు అయితే శాశ్వతంగా వుంటుంది. అదే వేయించండి.” కోడలు కామాక్షికి కొయ్యకాలు వేయించమని సలహా యిచ్చింది కాంతమ్మ.

పక్కగదిలోంచి తల్లి మాటలు వింటూన్న కాము అంతు తెలియని అగాధంలోకి జారి పోయాడు. మసకలం కమ్మిన కాము కళ్ళకు గదిలోవున్న మనస్తత్వ శాస్త్రం తాలూకు గ్రంథాలన్నీ కుంటికాళ్లుగాను, రబ్బరు కాళ్లుగాను, కొయ్య కాళ్ళుగాను కనిపించాయ్.

కార్లూ, సంపదా, లక్షరూపాయల ఆస్తీ అశాశ్వతమనీ కుంటికాలు శాశ్వితమనీ నమ్మిన కామేశ్వరరావు హృదయంలో తల్లి మాటలు “శాశ్వితమైన కొయ్యకాలు” అంతవరకూ కదలని దానిని దేనినో కదిలించి వేశాయ్.

మనకు జీవితంలో అతి ముఖ్యమైనది కాలం. కాని, దాన్నే మనం అతి చులకనగా వాడుకుంటాం.— పెన్.